

Tordis Zacho: — Í Danmark verður nógv gjørt burtúr, at tíðirnar eru so vónaligar. Fólki standa á berum, tá slúkar kreppur koma.

framleiðslu av skúlatilfari og at halda skeið fyrri lærarum kring landið, at nýta hetta tilfar.

Ófriðarligt kundur vera í Francistown, og tá umstøðurnar viðvíkjandi skúlaundirvísing vóru so vónaligar, noyddist Tordis og Bent Zacho at koyra bernini, sum nú vóru 8 og 10 ár á kostskúla. Nærmasti skúli var heilar 2.000 km. frá har tey búðu.

Uppá fyrispurning um bygdaskúlin ikki var nógv góður til børn teirra, tá botswanar kundur noyddast við hann, sigur Tordis, at her kom ábyrgdin fyrri børnunum í fyrstu atløgu.

— Vit høvdu tikið børnini so langt burtur frá teirra natúrliga umhvørvi, har tey eisini framyvir skulu virka. Ti noyddust vit at góðtaka, at børnini hjá okkum skuldu vera eins væl fyrri, sum tey børn í Danmark, ið tey fram- eftir skuldu ganga í skúla við.

Veðurlagið ávirkan á menniskjuni

— Tá børnini høvdu verið á kostskúla í eitt ár, og vit bert sóu tey triðja hvønn mánað, so vistu vit, at vit noyddust at fara heim- aftur.

— Eg hevði ikki mót at halda fram, tó at maður mín ikki helt seg hava gjørt tað hann hevði sett sær fyrri, sigur Tordis.

Bent Zacho fekk starv sum skúlastjóri í Viborg, og familjan er savnað saman og býr nú í Skive.

Hóast vit eru væl nøgd, so noyddast vit at ásanna, at fólkaløgini eru ymisk, og eg haldi, at ómildari veðurlagið er í einum

landi, minni opin og fríttlig eru fólk.

Positivan hugsunn- arhátt

— Hetta hevur við sær, at fólk standa á berum og vita sær eingi ráð, um okkurt kemur sum forðar fyrri, at alt gongur eftir einum trádi.

Summi kenna hetta so niðurbrotandi, at tey bert hava eina loysn, at taka livið av sær.

Tað at taka livið av sær er heilt ókent fyrribrigdi í Botswana, har fólk hevur so litið í gerandisdegnum, men kortini kenna trupulleikar sum nakað, sum skal fáast greiði á. Harfyrri nýtist eingin at falla í fátt.

Hetta visur, at vit í ríka- ara parti av heiminum ikki duga at hugsa positivt. Tá trupulleiki stingur seg upp, fer tilveran av knór- anum. Vit hava hug at siga, at samfelagið ella hini hava skylduna.

Kreppumiðstøð

At enda sigur Tordis, at hon er við í tiltaki í Skive, har kreppumiðstøð er stovnað, at taka sær av teimum fólki, sum hava bráfangis hjálp fyrri neyðini.

Her er ikki sum vanligt, bert rúm fyrri kvinnum og børnum, men eisini fyrri monnum, sum hava verið fyrri ágangi í hjúnarband- inum.

— Vit hava gjørt skrá- seting yvir eitt tíðarskeið, og her visir tað seg, at tað ikki bert eru menn, sum eru harðrendir og buka konu og børn, men at tað eins væl er konan, sum bukar mannin, sigur Tordis at enda.

Bað slaktara fletta sær veðr — fekk veðrafars aftur

Í hesum tíðum er tað »moderna« at tosa um fars av hesum og hasum slag til út- flutnings. Tað er svartkjaftafars, gull- laksfars osfr. Men sum nakað heldur nýtt eru »menn« nú farnir at gera veðra- fars. Um hetta fars er ætlað til útflutnings sigur henda søga einki um.

Tað var ein vest- menningur, sum í seinastu vikuni kom til Havnar við í einum veðri. Hann bað slaktara fletta hann fyrri seg. Tað skuldi hesin gera. Tá vest- menningurin kemur aftur til slaktaran fær hann ein pakka í hondina. — Gerið so væl, her hava tygum veðrin sum veðrafars.

Maðurin var í øðini. Hesin veðrin vigaði 80 pund. Hann hevði fingið í fitilendi í meira enn tvey ár.

Um maðurin tók imóti farsinum vita vit ikki.

Menningar- grunnurin skipar fyrri aliskeiði

Um ein góðan mánað verður eitt skeið í fiskaalung hildið á skúlanum hjá Alv við Air. Tað er Menning- argrunnurin, sum stílar fyrri skeiðinum — og figgjar tað.

Ætlanin er, at skeiðið skal fevna um aling av laks og sil- um, um smoltfram- leiðslu og um sjúkurl- samband við hesa aling. Menning- argrunnurin hevur gjørt skrána í samráð við Fiskirann- sóknarstovuna. Skeiðið byrjar 25. okt. og kunnu 30 luttakarar vera við. Teir sum skulu undirvísja eru Andreas Reinert, leið- ari á alistøðini hjá Fiskaaling, ein djóra- lækni, onkur alari og møguliga norðmað- urin Arne Kittelsen.

Havsbrún hevur góðar møguleikar:

Ístaðin fyrri at útflyta bíligt slógv — framleiða dýran laks og skinn

Tað liggja stórir møguleikar á hesum øki — Havsbrún eigur rávøruna til nýggju framleiðslurnar

Havsbrún í Fuglafirði hevur higartil í ár tikið imóti umleið 64.000 tons- um av rávøru. Hetta eru umleið 20.000 minni enn somu tíð í fjør. Minkingin stendst fyrst og fremst av minni lodnuni. Annars er stórir partur av rávøruni svartkjaftur.

A virkinum rokna teir við at fáa eini 75.000 til 80.000 tons av fiski í ár. Framleiðslan verður út- flutt sum slógv, mjøl og lýsi. Prisirnir á mjøli og lýsi hava ikki verið so góðir í seinastuni. Hetta kemst m.a. av, at japanes- arar hava koyrt nógv av mjøli og lýsi á marknaðin.

Men fuglfirðingar eru ikki fyrri ongum. Teir arbeiða við at finna altern- ativar møguleikar. Havs- brún eigur nevniliga rávøru, ið kann býtast til aðra framleiðslu eisini.

Fóður til fiskaalung

Nú fyrri góðum mánað síð- ani komu fyrstu turrfóður-

pillarnar til fiskaalung á marknaðin í Føroyum. Higartil hava vit innflutt hetta fóðurið. Havsbrún hevur gjørt royndir við fóðuri til fiskaalung í meira enn eitt ár. Hesar royndir verða gjørdar á Bakka- frost og í Fuglafirði. Til endamálið hevur Havs- brún útvegað sær ein hyl, ið liggur á Skálafjørð- inum.

Í lötuni keypa alistøð- irnar hjá »Bakkafrost« og »A Strond« turrpillarar frá Havsbrún. »Fiska- alung« keypir mjøl og lýsi, sum tað brúkar í fram- leiðslu av vátfóðuri.

Ditlev Eldevig, stjóri á Havsbrún sigur í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin, at hóast rávøran er mink- að nakað hesi seinastu árin, so bera teir ikki ótta fyrri, at úrslitið í framtíðini skal fara at versna. Ti við minni rávøru gerst neyð- ugt at fara undir at fáa meira burtur úr rávøruni. Og her eru goymdir møgu- leikar.

Umframt at gera fóður

til fiskaalung burtur úr slógvinum, so eru eisini møguleikar í loðdjóra- aling. Hetta er nakað, sum fuglfirðingar í lötuni arbeiða við. Arbeitt verður við einum garði til 1500 alitakar. Hetta skal geva eina ætlaða fram- leiðslu um árið uppá 6000 minkaskinn. Prisurin fyrri skinnini er umleið 225 kr., soleiðis at eitt slíkt virki í byrjanini fer at hava ein umsetning uppá góða mill. kr.

Ditlev Eldevig sigur, at arbeitt verður við projekt- inum, men enn er komið ov stutt at siga nakað við vissu. Teir arbeiða m.a. við at fáa figgingina í rætt lag.

Stjórin á Havsbrún er bjartskygdur hvat viðvík- ur hesum báðum altern- ativu framleiðslunum:

— Ti, sum hann sigur, — istaðin fyrri at selja út- lendingum bíligt slógv, kunnu vit selja teimum dýr minkaskinn og dýran laks. Í báðum førum er

Framhald á síðu 11

Gonguteigar á Argjum

Í farnu viku tóku vit hesa myndina av arbeiðnum, tá menn málaðu ferðsluteigar á Argjaveg.

Hesin vegur er tann, sum tekur størstu ferðsluna í bygdini og eisini er hann skúla- vegur.

Á kommunuskrivstovuni siga tey, at gonguteigarnir eru gjørdir fyrri at tryggja børnini í ferðsluni til og frá skúla.